

CAPÍTOL 10
ELS TÀXONS NOMINALS DEL NIVELL ESPÈCIE
I LLURS NOMS

ARTICLE 45. El nivell espècie

45.1. Definició. El nivell espècie comprèn tots els tàxons nominals de les categories d'espècie i subespècie (vegeu també l'article 10.2).

45.2. Disposicions aplicables a tots els tàxons nominals del nivell espècie i llurs noms. Els tàxons nominals del nivell espècie i llurs noms, independentment de la categoria que tinguin, estan sotmesos a les mateixes disposicions, excepte si aquestes s'apliquen explícitament

a noms d'una categoria solament (vegeu l'article 6.2 per als noms intercalats que indiquen agregats d'espècies o subespècies).

45.3. Aplicació dels noms del nivell espècie. L'aplicació de cada nom del nivell espècie és determinada per referència al tipus portador de nom [articles 61, 71 a 75] del tàxon nominal, indicat per la combinació en la qual es va establir el nom del nivell espècie.

45.4. Formació i tractament dels noms del nivell espècie. Un nom del nivell espècie s'ha de formar i tractar d'acord amb l'article 11 i les disposicions corresponents dels articles 19, 20 i 23 a 34.

45.5. Noms infrasubspecífics. Un nom proposat expressament per a indicar una entitat infrasubspecífica (vegeu el glossari) no és disponible (si no és que les disposicions de l'article 45.6 ho especifiquen altrament), està exclòs del nivell espècie i no és regulat pel Codi [article 1.3.4]. Un quart nom publicat com a addició a un trinomi indica automàticament una entitat infrasubspecífica (tanmateix, un nom del nivell espècie intercalat [article 6.2] no es considera una addició a un trinomi).

45.5.1. Un nom infrasubspecífic d'acord amb les disposicions d'aquest article no pot esdevenir disponible a partir de la publicació original mitjançant cap acció posterior (com una elevació de categoria) si no és per una decisió de la Comissió. Si un autor posterior utilitza el mateix mot per a una espècie o subespècie, i la converteix, doncs, en un nom disponible [articles 11-18], amb aquesta manera de procedir estableix un nou nom, amb els seus propis autor i data, encara que atribueixi l'autoria del nom a l'autor que el va publicar com a nom infrasubspecífic.

Exemple. El nom *ferganensis* en *Vulpes vulpes karagan natio ferganensis* (publicat per Ognev, 1927) és una addició a un trinomi i, per tant, infrasubspecífic; esdevé disponible a partir de Flerov (1935), al qual s'hauria d'atribuir, ja que el va emprar per primera vegada per a una subespècie: *Vulpes vulpes ferganensis*.

45.6. Determinació de la categoria subespecífica o infrasubspecífica dels noms que segueixen un binomi. La categoria indicada per un nom del nivell espècie que segueix un binomi és subespecífica, amb les excepcions següents:

45.6.1) és infrasubspecífica si l'autor li va donar expressament categoria infrasubspecífica o si el context de l'obra revela sense ambigüïtat que el nom fou proposat per a una entitat infrasubspecífica (vegeu també l'article 45.6.4);

45.6.2) es considera infrasubspecífica si l'autor va emprar un dels termes «aberració», «ab.» o «morf»;

Exemple. El nom *pallasi* a *Arvicola amphibius* ab. *pallasi*, publicat per Ognev (1913), és infrasubspecífic; queda disponible com a nom del nivell espècie a partir d'Ognev (1950), al qual s'hauria d'atribuir, ja que el va emprar per primera vegada per a una subespècie: *Arvicola terrestris pallasi*.

45.6.3) es considera infrasubspecífica si es va publicar per primera vegada després del 1960 i l'autor va utilitzar expressament un dels termes «varietat» o «forma» (incloent-hi l'ús dels termes «var.», «v.» o «f.»);

45.6.4) és subespecífica si es va publicar per primera vegada abans del 1961 i l'autor va utilitzar expressament un dels termes «varietat» o «forma» (incloent-hi l'ús dels termes «var.», «v.» o «f.»), llevat que l'autor li donés expressament categoria infrasubspecífica, o el context de l'obra reveli sense ambigüitat que el nom fou proposat per a una entitat infrasubspecífica; en aquest cas és infrasubspecífica [vegeu també l'article 45.6.1]. Tanmateix:

45.6.4.1. Un nom que és infrasubspecífic d'acord amb l'article 45.6.4 es considera, malgrat això, subespecífic si abans del 1985 va ser adoptat com el nom vàlid d'una espècie o subespècie o va ser tractat com un homònim més antic.

Exemples. Spencer (1896) descriví i anomenà *Sminthropsis murina* var. *constricta*, un petit marsupial carnívor, a partir d'un exemplar que considerà morfològicament intermedi entre dues espècies congenèriques: *Sminthropsis murina* i *S. crassicaudata*; la seva obra no revela sense ambigüitat que el nom hagués estat proposat per a una entitat infrasubspecífica, i, per tant, *constricta* té categoria subespecífica des que fou publicat originalment.

Westhoff (1884) donà a un Heteroptera el nom *Pyrrhocoris apterus* var. *pennata* per a una forma macròptera com a tal, i Wagner (1947) donà explícitament el nom *Stenodema trispinosum* f. *pallascens* a adults recentment emergits com a tals; els noms *pennata* i *pallascens* són, doncs, de categoria infrasubspecífica i, com que cap d'ells no fou adoptat per a una espècie o subespècie abans del 1985, ambdós resten no disponibles.

Polinski (1929) descriví el gastròpode terrestre *Fruticicola unidentata subsecta* com una «variété (natio) n.» i féu constar explícitament que era tan sols «una forma» que no mereixia la categoria subespecífica. Tanmateix, Klemm (1954) adoptà *Trichia (Petasina) unidentata subsecta* (Polinski) com el nom vàlid d'una subespècie, de manera que el nom subespecífic *subsecta* es considera disponible a partir de Polinski, 1929.

ARTICLE 46. Principi de Coordinació

46.1. **Declaració del Principi de Coordinació aplicat als noms del nivell espècie.** Es considera que un nom establert per a un tàxon en qualsevol de les categories del nivell espècie queda establert simultàniament pel mateix autor per a un tàxon de l'altra categoria d'aquest nivell; ambdós tàxons nominals tenen el mateix tipus portador de nom, tant si es va fixar originalment com si ha estat fixat després.

46.2. **Tipus portador de nom.** Si un tàxon nominal puja o baixa de categoria en el nivell espècie, el seu tipus portador de nom [article 72.1.2] resta igual [article 61.2.2], tant si es va fixar originalment com si s'ha fixat després.

ARTICLE 47. Tàxons nominotípics

47.1. **Definició.** Si es considera que una espècie conté subespècies, la subespècie que conté el tipus portador de nom de l'espècie nominal porta el mateix nom del nivell espècie que l'espècie, amb els mateixos autors i data [article 46.1]; aquesta subespècie es denomina *subespècie nominotípica*.

47.2. **Canvi de subespècie nominotípica.** Si el nom del nivell espècie en ús per a una espècie, i per tant per a la seva subespècie nominotípica, no és disponible o és invàlid, cal reemplaçar-lo per un nom vàlid d'acord amb l'article 23.3.5; la subespècie que contingui aleshores el tipus portador de nom de l'espècie nominal vàlida esdevé la subespècie nominotípica.

Exemple. Hemming (1964) va advertir que el nom de la papallona *Papilio coenobita* Fabricius, 1793 és un homònim primari més modern de *Papilio coenobita* Cramer, 1780 i va establir *Pseudoneptis ianthe* Hemming, 1964 com un nou nom de substitució (*nom. nov.*) per a *Pseudoneptis coenobita* (Fabricius). Tanmateix, Stoneham (1938) havia establert una subespècie *Pseudoneptis coenobita bugandensis*, de manera que el nom vàlid de l'espècie és *Pseudoneptis bugandensis* Stoneham, 1938. La subespècie nominotípica és *Ps. bugandensis bugandensis*. El nom *ianthe* indica una subespècie diferent, *Ps. bugandensis ianthe* Hemming, 1964.

ARTICLE 48. Canvi d'assignació genèrica. Quan un nom disponible del nivell espècie es combina amb un nom genèric diferent, esdevé part d'una altra combinació; si cal, s'ha de canviar la terminació genèrica [article 34.2].

ARTICLE 49. Ús de noms del nivell espècie aplicats equivocadament per identificació errònia. Un nom d'espècie o subespècie prèviament establert i aplicat equivocadament per a indicar un tàxon del nivell espècie a causa d'una identificació errònia, no es pot utilitzar com un nom disponible per a aquest tàxon (àdhuc si el tàxon mateix i el tàxon al qual s'aplica correctament el nom específic o subespecífic estan en gèneres diferents o se'ls hi assigna posteriorment). Tanmateix, una identificació errònia prèvia es pot emprar deliberadament per a fixar l'espècie tipus d'un nou gènere o subgènere nominal [articles 11.10, 67.13].

Exemple. C. L. Koch (1847) consignà amb el nom *Polydesmus scaber* Perty una espècie de miriàpode diferent de la que Perty anomenà realment així el 1833. Tret d'allò que

Codi Internacional de Nomenclatura Zoològica

disposa l'article 11.10, el nom *scaber* no es pot emprar per a denominar l'espècie de Koch no descrita anteriorment (encara que la situï en el seu nou gènere *Platyrhacus*, però no la va fixar com a espècie tipus d'aquest). Vegeu l'exemple de l'article 11.10 per a un cas d'identificació errònia prèvia emprada deliberadament en fixar l'espècie tipus d'un nou gènere nominal.